

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 12 (3)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 februara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9536

**Lonza-Werke Elektrochemische Fabriken G. m. b. H., Waldshut,
Nemačka.**

Postupak za spravljanje aluminium oksida.

I Dopunski patent uz osnovni patent broj 9212.

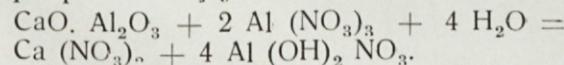
Prijava od 18 avgusta 1931.

Važi od 1 marta 1932.

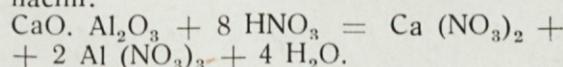
Traženo pravo prvenstva od 21 avgusta 1930 (Švajcarska).

Najduže vreme trajanja do 30 novembra 1946.

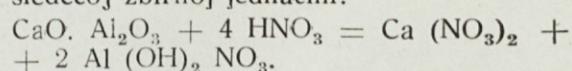
Predmet patenta br. 9212 je jedan postupak za spravljanje aluminium oksida iz aluminata zemno-alkalnih metala. Po ovom se postupku prvo rastvore aluminati zemno-alkalnih metala podesnim sredstvima za rastvaranje, našta se dobiveni rastvor prenosi dalje na čisti aluminium oksid i soli zemno-alkalnih metala. Za rastvaranje zemno-alkalnih aluminata upotrebljavaju se korisno u okviru ovog postupka rastvorovi aluminiumovih soli kao rastvarači odnosno kao sredstva za izmenu, pošto je rastvorljivost zemno-alkalnih aluminata u ovakvim rastvorima znatno veća nego u drugim rastvaračima. Pri upotrebni ovakvih rastvora aluminiumovih soli aluminium-oksid se rastvara kao bazna so aluminiumova a zemno-alkalni metal kao zemno-alkalna so, na pr. po sledećoj jednačini:

Nadeno je, da se napred pomenuti postupak može naročito korisno da izvodi i bitno uprosti, ako se za izmenu zemno-alkalnih aluminata ne upotrebi gotova aluminiumova so odnosno odgovarajući rastvor ove, nego ako se u mesto ovog ova aluminiumova so sama spravlja pomoću kiseline u jednoj prvoj fazi procesa, na pr. po jednačini:

Na ovaj način nagradena aluminiumova so onda dejstvuje kao kod u početku pomenuog postupka glavnog patenta dalje na zemno-alkalni aluminat gradeći baznu aluminiumovu so i zemno-alkalnu so na pr. po sledećoj zbirnoj jednačini:

Primer:

59.4 kg samlevenog kalcium-aluminata sa jednom sadržinom od 25.5 kg CaO i 32 kg Al₂O₃ rastavljeni su sa 262 l azotne kiseline spec. tež. 1.15 (odgovara 75 kg HNO₃) na temperaturi oko 80° u jednoj napravi za mešanje. Posle jedno 30 minuta postignuta je bila krajnja tačka prve faze kod pH 4.1, t. j. celokupna kiselina utrošena je bila za gradenje neutralnog Al(NO₃)₃ pored Ca(NO₃)₂ našta je nastala druga faza gradenja baznog aluminium nitrata. Posle filtrovanja od nerastvornih primesa dobiveno je 248 l rastvora (spec. tež. 1.33) = 330 kg, koji je sadržavao 22.2 kg CaO vezanog za 50 kg HNO₃ (= 65 kg Ca(NO₃)₂) i 29.6 kg Al₂O₃ vezanog sa 25 kg HNO₃, kao bazni aluminium-nitrat odgovarajući jednom molekulskom odnosu Al₂O₃ : HNO₃ = 3 : 4. Ovo predstavlja prema formuli Al(NO₃)₃ jedan višak u Al₂O₃ od 350%, ili bazni aluminium-nitrat sadrži samo 22.8% NO₃ one azotne kise-

line, koju sadrži neutralni $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$, tako da je manjak u kiselini iznosio 77.2%. Rastvor je sadržavao Fe_2O_3 u odnosu na Al_2O_3 manje od 0.1%. Taloženje aluminium-hidroksida iz dobivenog rastvora može se isto tako kao kod postupka glavnog patentata izvoditi svakim podesnim postupkom, kojim je moguće odvajanje kalcija od aluminiuma.

Patentni zahtev:

Postupak za spravljanje aluminium oksida iz zemno-alkalnih-aluminata izmenom i rastvaranjem istih pomoću soli aluminiumovih odnosno rastvora aluminiumovih soli i prerade dobivenih rastvora na čist aluminium oksid i zemno-alkalne soli po patentu br. 9212, naznačen time, što se aluminiumova so, koja služi za izmenu sa zemno-alkalnim aluminatom spravlja iz samog zemno-alkalnog aluminata pomoću kiseline u jednoj prvoj fazi procesa.
